

Evro – vprašanja in odgovori glede računovodskih usmeritev

1. Ali že obstajajo računovodski predpisi vezani na uvedbo evra?

Na računovodska pravila prehod na evro ne vpliva, zato seveda tudi niso potrebni računovodski predpisi v zvezi z evrom.

2. Ali bodo ob bilanci za leto 2006 potrebne dodatne aktivnosti?

Pri izdelavi letnega poročila za leto 2006 zaradi prehoda na evro niso potrebne nikakršne dodatne aktivnosti, kajti letno poročilo za leto 2006 mora biti izdelano v tolarjih.

3. Ali se bo lahko zaključna bilanca za leto 2006 naredila v evrih?

Letno poročilo za leto 2006 je potrebno narediti v tolarjih, če podjetje želi, ga lahko za svoje potrebe naredi tudi v evrih ali v kateri drugi valuti (kudah, jenihi...).

4. Ali bodo lahko podatki iz preteklosti konvertirani v evro in se tako tudi shranjevali – kateri lahko, kateri bodo morali ostati v tolarjih?

Podatki z datumom do 31. 12. 2006 se izdelujejo in hranijo v uradni veljavni valuti za to obdobje – tolarjih.

5. Ali se bo obračunaval v kontih le saldo ali bodo morale biti preračunane vse posamezne postavke?

Zaključni saldi 31. 12. 2006 se bodo po uradnem tečaju preračunavali v evre in uporabljali od 1. januarja 2007 dalje.

6. Kateri digitalni zapisi podatkov bodo priznani kot nosilci podatkov (DLT trakovi, ZIR diskete, CD ...)?

Podatke za pretekla leta je treba hraniti v skladu s predpisi; lahko na različnih nosilcih podatkov v skladu s predpisi, ki urejajo posamezna področja (davki, računovodstvo).

7. Ali obstajajo pravila pri zaokroževanju – zadostuje trgovsko 0,49 je 0,50 je 1? Kaj bo z razlikami?

Pravila zaokroževanja in preračunavanja denarnih zneskov so določena v 4. in 5. členu Uredbe Sveta EU št. 1103/97, prav tako pa pravila preračunavanja oziroma konverzije obravnava Zakon o dvojnem označevanju cen v tolarjih in evrih (Uradni list RS, št. 101/05), in sicer: Za izkazovanje in preračunavanje cen se uporablja menjali tečaj kot število s šestimi značilnimi mesti. Pri preračunavanju tolarjev v evre se znesek v evrih v obdobju informativnega dvojnega označevanja cen izračuna tako, da se tolarški znesek deli s centralnim paritetnim tečajem (1 Eur = 239,640 Sit), v obdobju dvojnega označevanja cen se tolarških znesek deli s tečajem zamenjave, ki ga določi Svet EU, v skladu s členom 123(5) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/04). Tako pridobljeni zneski se zaokrožijo navzgor ali navzdol na najbližji cent (najmanjša zahteva, ki jo mora izpolniti podjetje je, da se

cene zaokrožijo na dve decimalni mesti, saj evro kot valuta vključuje osnovno enoto mere (1 evro) in njeno podenoto (cent); najmanjša mera natančnosti je tako zaokrožitev zneskov na dve decimalni mesti). Znesek, ki ga pridobimo s konverzijo tolarkega zneska v evrski na podlagi menjalnega tečaja, se po zaokrožitvi na najmanj dve decimalni mesti ne sme naknadno zaokrožiti, saj v nasprotnem primeru to ni znesek, ki je pridobljen iz določenega menjalnega razmerja.

8. Kako bo s pogodbami – bodo morale biti spremenjene?

Pogodbe se med rezidenti praviloma sklepajo v uradni valuti – do 31. 12. 2006 v tolarjih, po 1. januarju 2007 pa v evrih. Seveda je v obeh primerih možna uporaba devizne klavzule. Zakon o uvedbi evra, ki je trenutno v pripravi, bo določal, da se bodo tolarke zneski navedeni v predpisih, sodnih in upravnih aktih, vrednostnih papirjih, pogodbah, drugih pravnih aktih, plačilnih instrumentih, razen bankovcev in kovancev, listinah, obvestilih, obračunih in evidencah in v drugih sredstvih s pravnim učinkom z dnem uvedbe evra glasili na evro, preračunano po tečaju zamenjave.

9. Kako bo z inventurami iz leta 2006 – bodo lahko v evrih?

Vsa opravila do 31. 12. 2006 (torej tudi inventura), morajo biti v uradni valuti – torej tolarjih.

10. Ali se lahko še pred 1. 1. 2007 jemlje evro kot plačilno sredstvo brez dodatnih registracij?

Do 31. 12. 2006 je plačilno sredstvo tolar in brez dovoljenja ni mogoče sprejemati drugih plačilnih sredstev.

Trenutno veljavni zakon o deviznem poslovanju v tretjem odstavku 18. člena določa "dovoljena je uporaba deviz in drugih mednarodnih meril vrednosti kot vrednostne osnove v pogodbah med rezidenti, pri čemer je valuta izpolnitve vedno tolar". Če poenostavimo, to v praksi pomeni prepoved plačevanja v tuji valuti med vsemi rezidenti, ki niso samo pravne osebe, temveč med drugimi tudi samostojni podjetniki in fizične osebe. Ta omejitev ne velja samo za redke izjeme, ki jih je zaradi specifikacij poslovanja v določenih dejavnostih opredelila Banka Slovenije v svojih izvedbenih aktih (npr. ladijski agenti). Glede teh omejitev ni predvidenih sprememb zakona o deviznem poslovanju do uvedbe evra.

Zakon o deviznem poslovanju v poglavju Uvedba evra kot denarne enote v Republiki Sloveniji v 69. e členu določa, da z dnem uvedbe evra kot denarne enote v RS prenehajo veljati določbe 18. člena zakona, kar pomeni, da omejitev iz prejšnjega odstavka ne bo več. V 69. f členu pa zakon med drugim določa, da rezidenti med seboj lahko prosto sklepajo posle v tujih plačilnih sredstvih, kar pomeni, da ne bo omejitev pri plačevanju v tujih plačilnih sredstvih (npr. USD, GBP) med rezidenti.

11. Ali bo pri prevzemanju tolarjev v prvih 14 dneh omejitev – količina kovancev, ki jo morate prevzeti?

V obdobju zamenjave tolarke gotovine za evro gotovino v poslovnih bankah (od 1. 1. 2007 – 1. 3. 2007) Sklep o omejitvi poravnavanja dolžniško upniških razmerij s

kovanci ne velja za transakcije zamenjave tolarke gotovine za evro gotovino v bankah, saj se navedeni sklep nanaša le na plačila (poravnava obveznosti) in ne na zamenjavo, katero bo urejal zakon o uvedbi evra.

Ta (v delovnem osnutku) daje bankam in hranilnicam možnost, da lahko od strank zahtevajo najavo menjave tolarke gotovine za evro gotovino en delovni dan pred načrtovano menjavo za zneske, ki presegajo 1.500 evrov. Iz tega sledi, da bo navedeni sklep tudi po 1. 1. 2007 urejal le plačila (poravnava dolžniško upniškega razmerja), z omejitvijo obveznosti sprejema kovancev v obsegu 50 kosov.

12. Pri prehodu na evro v ostalih evropskih državah ni bilo potrebno novo ovrednotiti pasive – aktive, temveč je zadostoval preračun na osnovi tečaja?

Z dnem prehoda ne bo nobenega ponovnega vrednotenja; sredstva in dolgovi ter kapital se bodo v bilanci stanja le preračunal iz tolarjev v evre.

13. Ali bodo še pred 1. 1. 2007 na razpolago čeki za nakazila, prenose, ... v primeru, da bo rok v naslednjem letu?

Čeke (blankete) izdelajo banke in bodo nove blankete pravočasno pripravile za uporabo in plačevanje po 1. 1. 2007.

Do 31. 12. 2006 bodo v uporabi stari čeki, ki bodo v bankah unovčljivi do 15. 1. 2007. Posamezna banka bo odvisno od svoje poslovne politike določila čas, od kdaj naprej bodo na voljo novi čeki, ki se bodo uporabljali za plačevanje po 1. 1. 2007.

14. Kako bo z znamkami in vrednostnimi žigi? Kdaj bodo prenehali veljati?

Poslovanje z uporabo poštnih in ostalih znamk ostaja nespremenjeno. Od prehoda na evro se tolarška cena nadomesti z evrsko po ustreznem tečaju.

15. Storitve je bila opravljena v mesecu decembru 2006. Podatki oz. zahteva za izstavitve računa je posredovana v računovodstvo, kjer jih prejmejo šele po praznikih. Zato je račun izstavljen v prvem tednu leta 2007. Ker se nanaša na obdobje 2006, bomo morali terjatev evidentirati v poslovne knjige leta 2006 in sicer v SIT. Ali bi ga morali izdati v EUR, ker ga izdamo v letu 2007? Če bo predpis tak, bo to pomenilo zelo veliko dodatnega dela in preračunavanj, pa tudi stroškov v vseh slovenskih podjetjih. Ali bo račun izdan v prvem tednu 2007 (ki se nanaša na leto 2006) lahko izdan v SIT, če bo imel datum dokumenta (računa) 31.12.06? Kaj če bo imel datum dokumenta npr. 05.01.07, a se bo nanašal na storitve opravljene v letu 2007?

Vse storitve, ki bodo opravljene v letu 2006 morajo biti na podlagi temeljne računovodske predpostavke nastanka poslovnega dogodka zavedene v tolarjih, saj je tolar zakonito plačilno sredstvo do 31. decembra 2006. Pri tem ni pomembno, kdaj je bil račun fizično izstavljen (praviloma je račun izstavljen z dnem opravljene storitve, lahko pa tudi kasneje, vendar mora biti na njem podatek o dnevu opravljene storitve).

16. **Pri nas prejmemo večino računov/zahtevkov za plačilo od izvajalcev zdravstvenih storitev, ki se nanašajo na leto 2006 šele v drugem tednu meseca februarja 2007. Vse te dokumente tudi evidentiramo v poslovno leto, na katero se nanašajo (torej december 2006) in jih moramo evidentirati v SIT. Ker bodo izdani šele februarja - ali so lahko izdani v SIT z datumom dokumenta 31.12.2006? V primeru, da morajo biti izdani v EUR (zaradi kasne izdaje), to pomeni velike programske spremembe v programih za fakturiranje pri vseh izvajalcih zdravstvenih storitev ter tudi pri nas kot prejemniku. Težava je v tem, ker je večina dokumentov poslana v elektronski obliki, zato bi bilo treba prav vse podatke pošiljati v dveh zneskih (prilagoditev programov pri vseh udeležencih).**

Vse storitve opravljene do 31. decembra 2006 morajo biti zaračunane v tolarjih in evidentirane za poslovno leto 2006. Vsa plačila pa se opravijo v evrih, po 14 dnevnem prehodnem obdobju, ko se še lahko plačuje v obeh valutah.

17. **Nekatera podjetja izstavljajo dokumente, ki se nanašajo na dve različni obdobji. primer je podjetje, ki na istih računih zaračunava telefonske pogovore za preteklo obdobje (december 2006) in naročnino za prihodnje obdobje (januar 2007). Kako bo z izdajo tovrstnih računov - ali bo treba izdati dva ločena računa - enega za december v Sit in enega za naročnino v Eur?**

V primeru, da ima podjetje na istem računu navedene telefonske pogovore za preteklo obdobje (december 2006) in naročnino za prihodnje obdobje (januar 2007) ni potrebno izdati ločena računa, saj se način izdaje računa zaradi uvedbe evra ne spremeni.

18. **Kako je z izstavljanjem dokumentov v primerih, kjer pravne osebe izstavljajo račune za obdobje od npr. 15.12.2006 do 15.01.2007?**

Kot je bilo omenjeno pri zgornjem odgovoru, se način izdaje računa zaradi uvedbe evra ne spremeni. Primerno pa bi bilo, da bi vse račune, ki se nanašajo na dva obdobja označevali v obeh valutah tudi pri poslovanju s podjetji (in ne le pri poslovanju s potrošniki).

Glede na predlog Zakona o uvedbi evra bodo morali izdajatelji posebnih položnic položnice, ki bodo izdane zadnja dva meseca pred uvedbo evra, označiti dvojno, v tolarjih in evrih, preračunano po tečaju zamenjave.

19. **Dodatna pojasnila Slovenskega inštituta za revizijo:**

- bilance in poročila za leto 2006 morajo biti izdelana v tolarjih, saj je v letu 2006 tolar denarna enota RS;
- vsa poročila (statistično poročanje, prikazovanje obveznosti do davčnega urada) za leto 2006, izdelana in oddana v predpisanih rokih 2007, morajo biti izdelana v tolarjih;
- delitev dobička za leto 2006 (v letu 2007) bo izkazana v SIT, lahko je dodan podatek v evrih, izplačila v evrih,
- razlike, ki bodo izhajale iz zaokroževanj pri otvoritveni bilanci, se poknjžijo v kapitalne rezerve,
- gospodarski načrt za leto 2007 lahko podjetja naredijo v tolarjih ali v evrih, ni posebej predpisano;

- pri knjiženju poslovnih dogodkov je odvisno, kdaj je le ta nastal, kar pomeni, da morajo podjetja knjižiti dogodke tako kot do sedaj, in sicer dogodki, ki bodo nastali v letu 2006 bodo zavedeni v tolarjih, pri tem pa ni pomembno, kdaj je bil račun oziroma faktura izstavljena;
- usklajevanje terjatev in obveznosti za leto 2006 se izvede v tolarjih, informativen podatek je lahko v evrih,
- zaključni saldi terjatev oz. obveznosti se preračunajo, prav tako pa tudi posamezni računi v okviru tega salda,
- popis terjatev na določen dan v letu se lahko izvede kadarkoli;
- plače za mesec december 2006 bodo obračunane v tolarjih, izplačane (v januarju 2007) pa v evrih, kjer bo preračun narejen na podlagi fiksnega tečaja zamenjave;
- storitve, ki bodo opravljene v letu 2007 morajo biti zavedene v evrih.

20. Ostalo:

Zaokroževanje cen in zneskov

Podjetja so prav tako izpostavila težave pri vrednotenju drobnega inventarja in pri cenah blaga in storitev, ki ima nižjo vrednost. To področje bo urejal Zakon o uvedbi evra, kjer bo določeno, da se pri preračunavanju cen iz tolarjev v evre, kjer imajo cene nižjo vrednost in so občutljive že na majhno spremembo pri zaokroževanju, ali pa se blago in storitve prodajajo v velikih količinah (kot na primer: cene električne energije, telefonskega impulza, komunalnih storitev, naftnih derivatov), cene zaokrožijo na ne manj kot štiri decimalna mesta. Podjetja lahko na več decimalnih mest zaokrožijo tudi ostale cene (cene drobnega inventarja, ki ima nižjo vrednost in podobno).

Izpostavljene pa so bile tudi težave pri določanju vrednosti posameznih postavk na računu (količina x cena), kjer je preračunana in zaokrožena vrednost nižja od 1 centa, zaokrožitev na cent pa ne bi bila v skladu z matematičnimi pravili zaokroževanja. Tukaj nastopijo težave le pri cenah, ki so nižje od 1,2 tolarja (le ta se zaokroži, glede na matematično pravilo, na 1 cent, nižje cene pa imajo vrednost 0,00 evra). Pri cenah nižjih vrednosti od 1,2 tolarja pa je potrebno označevati in preračunavati evrske cen na več decimalnih mest. Priporočljivo je, da se te izdelke prodaja v večjih količinah, kjer bi zmnožek večjega števila izdelkov z nizko ceno omogočal zaokrožitev na dve decimalni mesti (pri predpostavki, da so cene izražene na več decimalnih mest).